

De student aan de knoppen

5 vragen en antwoorden rondom zelfregie bij leren

1 Waarom is zelfregie bij leren belangrijk?

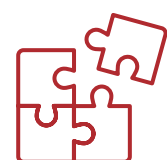
In het hoger onderwijs zijn onderwijsconcepten waarin de student centraal staat steeds meer de norm. Onderwijsontwerpen gebaseerd op **flexibilisering**, **gepersonaliseerd leren**, **microcredentials** en **leer-uitkomsten** en waarbij gebruik wordt gemaakt van **(gedeeltelijk) online leren** vergen van de student meer zelfregulerende en zelfsturende vaardigheden. Daarnaast zorgen een **snel veranderend werkveld** en **inter- en multidisciplinaire vraagstukken in de maatschappij** ervoor dat een professional in staat moet zijn te kunnen schakelen en bijleren met en van anderen. Inholland wil daarom zelfregie bij leren stimuleren.

2 Wat is het verschil tussen zelfregulerend en zelfgestuurd leren?

De concepten zelfregulerend- en zelfsturend leren worden vaak verward. Bij beiden is een actieve houding en autonome motivatie vereist, wordt gewerkt met doelen en is men bezig met leren op meta-niveau: er wordt nagedacht over leren, voor, tijdens en na het leren zelf. **Het belangrijkste verschil is dat zelfregulerend leren het (bij)sturen van gebruikte studie strategieën binnen een vormgegeven leertraject betreft, terwijl zelfgestuurd leren gaat over het zelf vormgeven van dat leertraject.** Vaardigheden die horen bij zelfregulerend leren zijn veelal voorlopers van vaardigheden die bij zelfsturend leren horen. Bij zelfregulerend hoort bijvoorbeeld het bedenken en gebruiken van een strategie om het begrip van de stof te monitoren, zoals het schrijven van een samenvatting. Het bedenken van een gepaste manier om begrip te 'toetsen' is daarmee de voorloper van het vormgeven van assessment bij zelfsturend leren.

Zelfregulerend leren

Zelfsturend leren

Gebruiken van cognitieve, metacognitieve, motivatie- en gedragsstrategieën om **zelfstandig te studeren**

Doelen, activiteiten, toetsing, begeleiding en bronnen zijn gekozen door **docent**

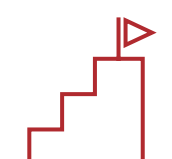
Actieve **houding**

Autonome **motivatie**

Leren op metaniveau: nadenken over leren vóór, tijdens en na het leren

Doelgericht leren

Gebruiken van gevorderde strategieën en methoden om **zelfstandig te ontwikkelen**

Doelen, activiteiten, toetsing, begeleiding en bronnen zijn gekozen door **student**

3 Wat zijn voorwaarden voor het kunnen ontwikkelen van zelfregie bij leren?

Onder voorwaarden die het zelf sturen van leren mogelijk maken vallen:

Persoonlijke factoren zoals autonome motivatie en het gevoel het traject tot een goed einde te kunnen brengen;

Relationele factoren zoals een vertrouwensband met de docent en een veilig leerklimaat;

Onderwijsontwerp-factoren zoals keuzeruimte en de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op bijvoorbeeld leerdoelen of toetsing;

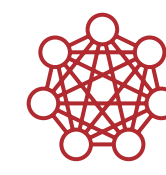
Ontwikkelde vaardigheden op het gebied van zelfsturend leren om leertrajecten vorm te geven, en op het gebied van zelfregulerend leren, om strategisch te studeren binnen vormgegeven leertrajecten.

Om studenten hierin vaardig te maken is het belangrijk dat er wordt **aangesloten bij persoonlijke leerbehoeftes**, geoefend in authentieke leercontexten en dat verantwoordelijkheden geleidelijk en expliciet wordt overgedragen aan de student.

4 Wat zijn de uitdagingen en dilemma's voor het ondersteunen van zelfregie bij leren?

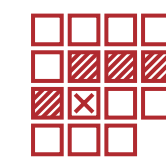
Een greep uit de vragen die we hebben opgehaald bij participerende betrokkenen:

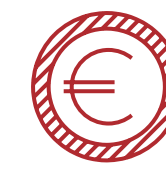
Wat voor rol speelt het bieden van **structuur** bij het ondersteunen van zelfregie?

Op welke wijze verandert **de rol van de docent** en hoe kunnen we ontwikkeling daartoe vormgeven?

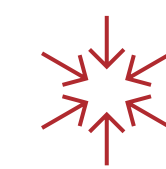
Wat betekent zelfregie ondersteunend onderwijs voor **taaktoedeling, toetsorganisatie en roostering**?

Wat betekent zelfregie ondersteunend onderwijs binnen opleidingen voor de **financiering van opleidingen**?

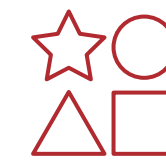
Wat voor **technologische ondersteuning** is passend voor zelfregie gericht onderwijs?

Hoe kunnen we **persoonlijke behoeftes én gezamenlijke doelen** bedienen binnen een opleiding?

Hoe kan de **beroepspraktijk** bijdragen aan deze ontwikkeling? En wat brengt dat hen?

Draait het bij zelfregie om '**vorming**' of '**kwalificatie**', of misschien om 'kwalificatie op vorming'?

5 Hoe kunnen we een gezamenlijke taal ondersteunen?

Om samen verder te kunnen ontwikkelen is het handig om helder te maken wat er precies bedoeld wordt als één of meer van de termen wordt gebruikt. Bijvoorbeeld de vraag: 'wat bedoel je precies met **zelfredzaamheid bij leren**?' kan bijdragen aan een heldere uitwisseling over gerelateerde uitdagingen en oplossingen.

Referenties:
de Bruin, A., & Verkoeijen, P. (2022). NRO programme significant questions in higher education essay theme 3: self-regulation of study trajectories. (Essay) Inholland (2022). Samenwerken aan een vitale metropool. Strategisch Plan 2022-2027.
Jääskelä, P., Poikkeus, A. M., Vasalampi, K., Valleala, U. M., & Rasku-Puttonen, H. (2017). Assessing agency of university students: validation of the AUS Scale. Studies in higher education, 42(11), 2061-2079.
Jossberger, H., Brand-Gruwel, S., Boshuizen, H., & Van de Wiel, M. (2010). The challenge of self-directed and self-regulated learning in vocational education: A theoretical analysis and synthesis of requirements. Journal of vocational education and training, 62(4), 415-440.
Knowles, M. S. (1975). Self-directed learning: A guide for learners and teachers. (Book)
Panadero, E. (2017). A review of self-regulated learning: Six models and four directions for research. Frontiers in psychology, 422.
Reeve, J., Ryan, R., Deci, E. L., & Jang, H. (2012). Understanding and promoting autonomous self-regulation: A self-determination theory perspective. In Motivation and self-regulated learning (pp. 223-244). Routledge.
Saks, K., & Leijen, A. (2014). Distinguishing self-directed and self-regulated learning and measuring them in the e-learning context. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 112, 190-198.
van Halem, N. (2022). Accommodating Agency-Supportive Learning Environments in Formal Education. (Proefschrift)

Renée Hendriks, Sabine Stapel, Dieudonné Penning, Reinder Smid & Rutger Kappe – een samenwerking tussen **Lectoraat Studiesucces** (domein Onderwijs & Innovatie), **Team Zelfregie** (stafafdeling Onderwijsbeleid & Juridische zaken, cluster Student Centraal)

contact: studiesucces@inholland.nl

Bezoek voor meer informatie de Sharepointpagina van Netwerk Zelfregie via [deze link](#).

